TÁJÉKOZTATÓ

A

NÉPI ÉPÍTÉSZETI PROGRAM KERETÉBEN

NÉPI ÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKEK MEGÚJULÁSÁT TÁMOGATÓ SZAKMAI ELŐKÉSZÍTÉSRE ÉS/VAGY ÉPÜLETFELÚJÍTÁSRA

IGÉNYELHETŐ TÁMOGATÁSRÓL

2026. NOVEMBER

A népi építészeti emlékek és a műemléki értéket képviselő vidéki épített örökség megóvása, megőrzése, fenntartása érdekében a 1601/2016. (XI. 8.) Korm. határozattal a Kormány létrehozta a Népi Építészeti Programot és a 1021/2019.(II.6.) Korm. határozattal döntött a Program meghosszabbításáról. A kormányhatározatokkal összhangban a veszélyeztetett népi építészeti örökségünk, a népiműemlékek, a műemléki értéket képviselő vidéki épített örökség megóvása, megőrzése, fenntartása érdekében – a Népi Építészeti Program (a továbbiakban: Program) támogatást nyújt egyedi védelem alatt álló népi építészeti emlékek helyreállításához. Ezen elsődleges célján túl, támogatja a területi védelem alatt álló együttesek meglévő történeti értékeinek megújítását az egyes emlékek felújításán keresztül, amivel hozzájárul a tájegységekre jellemző népi építészeti karaktert hordozó faluképek helyreállításához**. A 1021/2019. (II.6) számú kormányhatározat a Népi Építészeti Program megvalósításával összefüggő szakmai, minőségbiztosítási és egyéb feladatok ellátásával a Teleki László Alapítványt (a továbbiakban: Megvalósító) bízta meg.**

A magyarországi népi építészeti emlék helyreállítását megelőző szakmai dokumentációk elkészítéséhez, valamint **épületfelújítási tevékenységgel járó helyreállításához nyújtható támogatás**, amely egyedi támogatási kérelem (a továbbiakban: **Támogatási Kérelem**) benyújtásával igényelhető.

Jelen támogatás tájházak részére is elérhető az általános népi építészeti emlékek mellett.
A magyarországi tájházak kiemelkedő értéket képviselnek a népi építészeti emlékek között: egy régió jellemző építésmódját őrzik a magyar nemzet számára. Magyarország Kormánya az emberiség egyetemes értékének tekinti ezen élő emlékeket, ezért javaslatára a 2000. december 28-án a Világörökség Központhoz *A tájház hálózat Magyarországon* címmel bejelentett helyszín felvételt nyert a Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékébe. A 2012. január 1-jén hatályba lépett a világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény alapján 2015-ben a jegyzéket felülvizsgálva a *Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékéről* szóló 27/2015. (VI. 2.) MvM rendelettel megerősítette az UNESCO világörökség várományosi listájára delegált magyarországi tájházak hálózatát. A Népi Építészeti Program céljainak megvalósításában kiemelt figyelmet fordít ezen örökség megtartására.

Felhívjuk a támogatási lehetőség iránt érdeklődök szíves figyelmét, hogy **a jelen Tájékoztató nem minősül pályázati kiírásnak** (Áht. 48. § (1) b) pontja), közzétételének célja, hogy felhívja a jogosultak figyelmét a Program megvalósítását szolgáló támogatási lehetőségre. Meghatározza a kérelmezők és a védett ingatlanok körét, valamint az igényelhető támogatás mértékét és felhasználásának időszakát.
A Támogatási Kérelem formai és tartalmi követelményeit, a benyújtás módját, továbbá a bírálat menetét és főbb szempontjait a mellékelt részletes Útmutató tartalmazza.

A Program hivatalos nyelve a **magyar**. A magyar nyelv ismeretének a hiánya nem mentesíti kérelmezőt a benyújtás és a szerződésben vállalt kötelezettségei alól. A magyar nyelvű dokumentumok értelmezéséről saját felelősségére köteles gondoskodni.

1. A támogatás célja:

Forrás biztosítása olyan, **Magyarország területén álló népi építészeti emlékek**

- **veszélyelhárítását,**
- **állagmegóvását, valamint**
- **részleges vagy teljes helyreállítását**

megelőző és megalapozó előkészítő dokumentációk, kutatások elkészítéséhez, valamint épületfelújítási tevékenységekhez, amelyek az épített örökségnek műemléki és helyi értéket képviselő, egyedi vagy területi védelem alatt álló elemei.

2. Értelmező rendelkezések:

a) ***népi építészeti emlék****:* a parasztság életformájából adódó, azt szolgáló, **a 20. század közepéig egykori falvakban, falusi környezetben épült lakóházak, gazdasági épületek, kismesterségek műhelyei és a falusi közösségek építményei (pl. malom, csárda, tanítói/lelkészi lak, tűzoltószertár, szakrális kisemlékek)**.

b) ***egyedi védelem alatt álló épített örökségi elem****:* a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény 21. §. d) pontja alapján vezetett központi, **közhiteles műemléki hatósági nyilvántartásban egyedi műemlékként nyilvántartott örökségi elem, vagy helyi önkormányzati (településképvédelmi) rendeletben a kérelem benyújtásának napjáig jogerősen megállapított helyi egyedi védelem alatt álló építészeti emlék**.

c) ***területi védelem:*** jogszabállyal védetté nyilvánított ingatlanok együttese, mely kiterjedhet

1. a műemléki környezetre (MK);
2. a műemléki jelentőségű területre (MJT);
3. a helyi területi védelemre, ezen belül elsősorban
   3.a) a településszerkezetre (pl. utcahálózat, telekszerkezet, beépítési mód, az építési vonal, településszerkezeti szempontból jelentős zöldterület vagy növényzet);
   3.b) a településképre (külső településkép, belső településkép, utcakép);
   3.c) a településkarakterre (a településszerkezet, a településkép elemei, formái, anyagai, színvilága együttesen).

d) ***tájház helyszín:*** múzeumi rendeltetésű népi építészeti emlékek, a népi építészet szempontjából jelentős, népi műemlék épületekben berendezett enteriőröket bemutató együttes, amely a tájház hálózat Magyarországon (K) (2000) című – The Network of Rural Heritage Buildings in Hungary (28/12/2000) – eredeti felterjesztésben, valamint a *Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékéről* szóló 27/2015. (VI. 2.) MvM rendelet 5. számú mellékletben helyrajzi számmal is azonosított, továbbá a Magyarországi Tájházak Központi Igazgatósága adatbázisában szereplő tájház ingatlan. (*Ld. Tájház helyszínek összesített listája*)

Kérelem -nem tájházak esetében- **csak olyan ingatlanok esetében fogadható be, amelyek a b) és c) pontok valamelyikének, és az a) pontnak együttesen tesznek eleget.** Tehát olyan épület vagy építmény, amely egyedi vagy területi védelem alatt áll és népi építészeti emlék. A két feltétel együttes fennállása szakmai ellenőrzés tárgyát képezi, **nem teljesülés esetén a Kérelem elutasításra kerül.**

Tájházakra vonatkozó kérelem csak olyan ingatlanok esetében fogadható be, amelyek az a) b) és d) pontoknak együttesen tesznek eleget.

3. A támogatás igénybevételére jogosult kérelmezők köre:

1. **belföldi (magyar) lakóhellyel vagy belföldi tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy tulajdonosai;**
2. **belföldi (magyar) lakóhellyel vagy belföldi tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy haszonélvezői;**
3. **belföldi székhellyel rendelkező jogi személy tulajdonosai;**
4. **belföldi székhellyel rendelkező jogi személy haszonélvezői;**
5. **belföldi székhellyel rendelkező jogi személy vagyonkezelői;**
6. a Magyar Állam, az Önkormányzat és kivételes esetben Nemzeti Park, tulajdonában álló ingatlanok esetében **az ingatlan használói,**
7. a népi építészeti karaktert hordozó faluképek helyreállítását célzó, a közterülethez -vizuálisan is- csatlakozó/tartozó népi építészeti emlékek, különösen a szakrális kisemlékek helyreállítására vonatkozóan a helyi **Önkormányzat** (lásd az Útmutató 5/A. pontban foglalt speciális rendelkezéseket)

(a továbbiakban 1-7. pontokban: **Kérelmező**).

Az eddigiektől eltérően a kérelmet csak a KÉRELMEZŐ NYÚJTHATJA BE. Amennyiben a Kérelmező -támogatás esetén- a támogatás megvalósítása során kapcsolattartót kíván bevonni a folyamatba, úgy a nevére szóló meghatalmazást a 6. űrlapoldalon az „Egyéb opcionális feltöltések” pontban csatolhatja a „Dokumentumok” menü alatt elérhető minta szerint.

Tehát **kérelmet NEM NYÚJTHATJA BE A MEGHATALMAZOTT.**

Felhívjuk a jogosultak figyelmét arra, hogy a fent meghatározott kérelmezői körön kívül eső (pl. a fentieken kívül eső használók) személyek által benyújtott kérelmeket a **Megvalósító be sem fogadja.**

4. Nem jogosultak támogatásra:

A Kérelmezők esetében kizáró körülmény, ha az alábbi a) -h) pontokban felsoroltak körébe esnek.

Nem jogosultak támogatásra:

a) központi költségvetési szervek;
b) azok, akik az Áht 50. § (1) bekezdés b) pontja szerint, a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvényben foglalt kötelezettségüknek nem tettek eleget;

c) azok, akik nem minősülnek az Áht 50. § (1) bekezdés c) pontja, azaz a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nyt.) 3. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti átlátható szervezetnek;
d) azok, akikre nézve az Áht. 48/B. § (1) bekezdésben meghatározott feltételek bármelyike fennáll;
e) azok, akik az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Ávr.) 75. § (2) bekezdés *b)* pontja értelmében jogerősen elrendelt végelszámolás vagy csődeljárás alatt állnak, illetve amelyek ellen felszámolási eljárás, vagy jogutód nélküli megszüntetésére irányuló egyéb eljárás van folyamatban;
f) azok, akik nem felelnek meg a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményeinek az Áht. 50. § (1) bekezdés a) pontja értelmében, valamint azok, akik
    1. az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) 16 § (1) bekezdésében az Art. 1. melléklet 3. pontjában vagy a 4. pontjában, illetve az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény 11. §-ában foglalt, a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésével összefüggő bejelentési kötelezettség elmulasztották;
    2. a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 34. § (2) és (3) bekezdéseiben meghatározott, a munkavállalói jogalanyisággal kapcsolatos életkori feltételekre (ideértve a gyermekmunka tilalmát is) vonatkozó rendelkezéseket megsértették;
    3. jogszabályban, kollektív szerződésben vagy a miniszter által az ágazatra, alágazatra kiterjesztett kollektív szerződésben megállapított munkabér mértékére és a kifizetés határidejére vonatkozó rendelkezéseket megsértették;
    4. a munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó, az Mt. 215. § (1) bekezdésének a nyilvántartásba vétellel kapcsolatos szabályait megsértették;
    5. az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban Ebktv.) alapján az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt hatóság, vagy bíróság a költségvetési támogatás igénylésének időpontját megelőző két éven belül – a korábbival azonos jogsértés miatt – jogerős és végrehajtható bírósággal sújtott vagy a központi költségvetésben történő befizetésre kötelezett;
    6. a harmadik országbeli állampolgár:
        a) munkavállalási engedély, vagy
        b) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerinti keresőtevékenység folytatása céljából összevont engedélyezési eljárás keretében kiadott összevont engedély nélkül történő foglalkoztatása miatt hatóság, illetve bíróság a költségvetési támogatás igénylésének időpontját megelőző két éven belül jogerős és végrehajtható bírósággal sújtott vagy a központi költségvetésbe történő befizetésre kötelezett.
g) az, aki a támogatási döntés tartalmát érdemben befolyásoló valótlan, hamis vagy megtévesztő adatot szolgáltatott vagy ilyen nyilatkozatot tett;
h) az, aki nem felel meg az Útmutató 8. pontjában részletezett állami támogatási szabályoknak.

5. Támogatási lehetőségek:

A népi építészeti emlékek
- **szakmai előkészítésére** (helyreállítását megelőző szakmai dokumentációinak elkészítéséhez), illetve
- **épületfelújításra** (szakmai előkészítéssel már rendelkező ingatlanok esetében, a dokumentációk birtokában)
- **szakmai előkészítésre és helyreállításra** (restaurátori munkákra, amennyiben azok léptéke ezt lehetővé teszi)

igényelhető támogatás.

6. Támogatás összege és mértéke:

Az odaítélhető vissza nem térítendő támogatás összege kérelmenként

- **szakmai előkészítésre minimum 500 ezer – maximum 2 millió Ft,**
- **épületfelújításra minimum 500 ezer – maximum 20 millió Ft.**

A támogatás mértéke természetes személyek, önkormányzatok (ideértve a kisebbségi önkormányzatokat is) és Tájházak esetén a tevékenység megvalósítása során felmerülő összköltség legfeljebb 80%-a, egyéb esetekben legfeljebb 50%-a.
Tájházak esetében a Bírálóbizottság a veszélyeztetett helyzetben lévő épületek esetében a támogatás mértékét egyedi döntéssel megemelheti a felmerülő összköltség legfeljebb 90%-ára. A veszélyeztetettség mértékének megállapítása a benyújtott dokumentumok alapján a Bírálóbizottság szakmai hatáskörébe tartozik.

A támogatás folyósítása – a megvalósítás ütemének megfelelően – támogatási előleg formájában egy, vagy több részletben történik, amelyek elszámolásakor a támogatásintenzitás betartása kötelező.
Az elszámolási kötelezettség nem vagy hiányos teljesítése esetén a támogatási előleg jogosulatlanul felhasználtnak minősülhet és az Áht. alapján az Ávr. szerint számított kamattal növelt visszafizetési kötelezettség keletkezhet.

7. A Támogatási Kérelem tartalmi és formai követelményei:

A Támogatási Kérelem tartalmi és formai követelményeit a jelen Tájékoztató és a mellékelt részletes Útmutató együttesen tartalmazza. A Népi Építészeti Program hivatalos felülete a www.nepiprogram.hu portál, mely további információs anyagokkal (Műszaki Segédlet, Gyakran Ismételt Kérdések, Tájház helyszínek összesített listája, minta dokumentumok), illetve a kitöltési oldalon található „Kérelem kitöltési segédlet” megnevezésű tájékoztatóval segíti a kérelmet benyújtókat.
A kérelem benyújtás és a támogatáskezelés a www.nepiprogram.hu online felületen történik.

Felhívjuk a figyelmet, hogy épületfelújításra csak szakmai előkészítés, a szükséges szakmai dokumentációk birtokában van lehetőség támogatási kérelmet benyújtani!

8. A Támogatási Kérelem benyújtására vonatkozó információk:

A Támogatási Kérelmet a jelen Tájékoztató közzétételét követő **63 (hatvanhárom)** napon belül kell benyújtani a Teleki László Alapítvány által üzemeltetett online felületen (www.nepiprogram.hu). A Tájékoztató **2026. november 2-án** jelenik meg, **a kérelmek benyújtási határideje 2027. január 3. 23:59 óra**.

9. A Támogatási Kérelem elbírálása:

A Támogatási Kérelmekről az Társadalmi Kapcsolatokért és Kultúráért Felelős Minisztériumot vezető miniszter által felkért Bírálóbizottság dönt. A döntés meghozatalát követően a Megvalósító írásban (az online felületen keresztül) értesíti a döntésről a Kérelmezőt.

10. További információ az alábbi elérhetőségen:

Telefonszám: +36-70-311-5915 (kedden 09:00 - 14:00 között)
E-mail: kapcsolat@nepiprogram.hu

11. A Megvalósító által indokoltnak tartott egyéb információk:

A Megvalósító a támogatásban részesülő Kérelmezővel – az Ávr., az Áht. alapján kialakított, – a szerződéskötéshez szükséges nyilatkozatok és dokumentumok benyújtását követően köti meg a Támogatási Szerződést.

A fizikai megvalósítási időszak: 2027. március 1. – 2027. október 31.

Megjegyzés: A támogatói döntés a szakmai szempontok alapján a fizikai megvalósítás időszakán belül ettől eltérő határidőt is meghatározhat az elvégzendő tevékenységekhez igazodva.

Egy védelem alatt álló épített örökségi elemre **ingatlanonként csak egy** Támogatási Kérelem nyújtható be támogatási kiírásonként.

A Népi Építészeti Program keretében az adott ingatlanon korábban támogatott tevékenységre Támogatási Kérelem **azonos tartalommal** ismételten nem nyújtható be. ***Az államháztartás más alrendszeréből már támogatott azonos tevékenységre a Népi Építészeti Program keretében további Támogatási Kérelem nem nyújtható be.*** Amennyiben mégis benyújtásra kerül, abban az esetben a Támogatási kérelem **azonnali elutasítását vonja maga után**.

(A Kérelmezőnek a Támogatási kérelem benyújtásakor nyilatkoznia és igazolnia kell, hogy az államháztartás más alrendszeréből igényelt-e és felhasznált-e támogatást az ingatlanra vonatkozólag 10 éven belül. Ezen túlmenően a támogatási szerződés megkötéséig tudomására jutott további azonos célú támogatások jogszerű felhasználásáról is nyilatkoznia szükséges.)

Támogatási Kérelmet nem nyújthat be az, aki egy korábban megítélt támogatás szakmai lezárását nem teljesítette és/vagy beszámolási kötelezettségének maradéktalanul nem tett eleget. Ettől a Támogató indokolt esetben eltekinthet.

A *Lechner Tudásközpont lebonyolításában* a Népi Építészeti Program keretében megvalósított támogatás lezárását igazolni szükséges. Igazolásként nem elegendő a Támogatott által elkészített beszámoló, hanem az LTK/ÉKM által kiállított -a beszámolót és elszámolást elfogadó- nyilatkozat bemutatása is szükséges. Az igazolástól a Támogató indokolt esetben eltekinthet.

Tájékoztatjuk a Kérelmezőket, hogy a kérelem benyújtásához szükséges online adatlapot kizárólag a www.nepiprogram.hu portálon lehet kitölteni és a csatolandó mellékletekkel együtt elektronikusan kell benyújtani.

Tekintettel arra, hogy a Megvalósító a támogatást az Áht. 48. § (1) b) pontja alapján pályázati rendszeren kívül nyújtja, a jelen Tájékoztató nem pályázati kiírás. Az igényelhető támogatás nem minősül pályázati úton biztosított költségvetési támogatásnak. Erre tekintettel az Ávr. 102/D. §-ában szabályozott kifogás benyújtásának nincs helye. A támogatási döntéssel szemben az Ávr. 102/D. § szerinti kifogás nem terjeszthető elő.